

Ehdollisen vankeusrangaistuksen virheellinen koeaika

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Mainitussa tarkastuksessa havaittiin, että Oulun kärjäoikeus oli 7.10.2020 asiassa dnro R 20/1303 antamassaan tuomiossa nro 20/136929 määrännyt toiselle asian vastaajista tuomitun ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään 7.10.2020 eli tuomion antamispäivänä. Lisäksi selvitystä pyydettyäessä käytettävissä olleiden asiakirjojen perusteella vaikutti siltä, että kärjäoikeus oli tuomiollaan lukenut mainitun vastaajan syyksi 5.8.2018 tehdyn huumausaineen käyttörikoksen, jota koskeva syyte olisi annettu vastaajalle tiedoksi vasta syyteoikeuden vanhentua 2.9.2020.

SELVITYS

Asiassa kärjäoikeuden puheenjohtajana toiminut kärjätuomari on 5.10.2021 antamassaan selvityksessä todennut, että vastaajalle määrätty ehdollisen vankeusrangaistuksen koeaika oli kirjoitettu tuomiolauselmalle eri tavalla kuin oli asiassa tarkoitettu, ja hän ei ollut sitä tuomiolauselmaa tarkastaessaan huomannut. Hän oli saatuaan tiedon virheestä ja varattuaan asian vastaajalle tilaisuuden tulla kuulluksi korjannut koeajan päättymispäivän oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 11 luvun 9 §:n nojalla.

Syyteoikeuden vanhentumista koskeneen epäilyn osalta kärjätuomari totesi selvityksessään, että kyseistä huumausainerikosta koskeva syyte oli selvityksen ohessa toimitetusta arkistopäiväkirjasta ilmenevällä tavalla annettu tiedoksi vastaajalle jo 4.8.2022. Kyseistä tekoa koskeva syyte oli siten annettu vastaajalle tiedoksi ennen syyteoikeuden vanhentumista.

Kärjaoikeuden laamanni on lausuntonaan viitannut kärjätuomarin antamaan selvitykseen.

RATKAISU

Rikoslain 2 b luvun 3 §:n 1 momentin mukaan, kun vankeus tuomitaan ehdollisena, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy koeajaksi. Ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa tuomion julistamisesta tai antamisesta.

Kärjätuomari on virheellisesti määrännyt ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päätymään tuomion antamispäivänä. Koeaika on ollut laissa säädettyä vähimmäiskestoja lyhyempi ja jäänyt tosiasiallisesti tuomiossa määräämättä.

Vaikka virhe on ollut luonteeltaan tekninen, on sen seuraus ollut kuitenkin vakava, koska ehdollisen vankeusrangaistuksen koeaika on virheen seurauksena jäänyt tuomiossa tosiasiallisesti määräämättä. Oikeuskanslerin ratkaisukäytännössä vastaavanlaiset virheet ovat vakiintuneesti johtaneet huomautuksen antamiseen.

Annan tuomiosta vastuussa olevalle kärjätuomarille valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaisen huomautuksen vastaisen varalle tuomiossa olleen virheen perusteella.

Pyydän saattamaan mainitun toimenpiteeni kärjätuomarin tietoon.

Lähetän päätökseni tiedoksi Rovaniemen hovioikeudelle.

Epäily vastaajan syyksi asiassa luetun teon syyteoikeuden vanhentumisesta on kärjätuomarin asiasta toimittaman selvityksen perusteella osoittautunut aiheettomaksi. Kärjätuomari ei näin ollen mainitulta osin ole menetellyt lainvastaisesti, eikä asia siltä osin anna aiheetta toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen